

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

V detektivkách by občas mohl vyhrát žalobce

Na to, že ministr Pavel Němec válčil s Marií Benešovou několik měsíců, byla nová nejvyšší státní zástupkyně Renata Vesecká (45) nalezena velmi rychle. Bylo-li to tak, jak říká, předposlední zářijový týden jí zavolal ministr spravedlnosti a nabídl jí funkci. Vzala si několik dnů na rozmyšlenou. Poté se na ministerstvu spravedlnosti s Pavlem Němcem poprvé osobně setkala a nabídku přijala.

Ve čtvrtek 29. září jí vláda pověřila řízením Nejvyššího státního zastupitelství. A uložila jí, aby do pěti týdnů předložila koncepci řízení resortu. O tom, co by se na státních zastupitelstvích mělo změnit a zlepšit, má Renata Vesecká, jak říká, jasnou představu. Podrobnosti ale nechce sdělovat do doby, než s nimi seznámí vládu. Jinak ale komunikaci s veřejností prý považuje za důležitou a myslí si, že by se měla zlepšit. Připomíná, že státní zastupitelství jsou instituce, které řeší věci týkající se veřejnosti, a ta by o nich měla být informována. Ne snad o případech, které jsou v řízení, to by bylo vysloveně škodlivé. Určitě ale o koncepčních záležitostech i jednotlivých případech, které byly ukončeny.

Věrnost. Renata Vesecká je od roku 1989 sedmým šéfem českých žalobců. Rekord v délce setrvání na tomto postu drží v září odvolaná Marie Benešová, kterou jmenovala ještě vláda Miloše Zemana v roce 1999. Na rozdíl od Benešové, která si na chvíli odskočila do advokacie, strávila Renata Vesecká na postu žalobkyně celou dosavadní právnickou kariéru. S maličkou výjimkou v letech 1983 až 1984, kdy po ukončení právnické fakulty pracovala na matričním úseku Okresního národního výboru v Havlíčkově Brodě. V roce 1984 nastoupila u havlíčkobrodské okresní prokuratury jako právní čekatelka. Od roku 1985 byla vyšetřovatelkou Okresní prokuratury v Pardubicích a potom státní zástupkyní na Okresním státním zastupitelství v Havlíčkově Brodě. Tam se v roce 1992 stala náměstkyní okresního státního zástupce. V roce 2000 zaznamenala první velký kariérní skok, když povýšila na krajskou zástupkyni v Hradci Králové.

Automatický přechod. Úzké sepětí pouze s jednou oblastí práva nepovažuje za hendikep. Tím spíše, že státní zástupci jsou v denním styku se soudci, a činnost soudů, pokud jde o trestní oblast, jim rozhodně nezůstává skryta. Jako příznivkyně prostupnosti justice by Renata Vesecká dokonce uvítala uplatnění německé praxe, kdy soudci mohou automaticky přecházet na státní zastupitelství, a naopak. V Česku takový automatismus nefunguje. Soudce, který má zájem pracovat jako státní zástupce, musí být jmenován ministrem spravedlnosti, žalobce při přechodu mezi soudce musí být jmenován prezidentem republiky.

Chuť do práce. Ačkoliv existuje obvyklá představa, že ženě sluší vlídnost, shovívavost, odpouštění, Renata Vesecká má pověst řízné, rázné, nekompromisní žalobkyně. Sama říká, že jsou lidské vlastnosti vhodné pro určitou profesi, a ona je ráda, že má právě vlastnosti, které se kloubí s profesí žalobkyně. Ale nechce státní zástupce dělit na razantní a méně razantní. Prý jde o to, že někoho práce baví a jiný ji bere jako úřadování. „Možná se to jeví jako razantnost, ale je to chuť do práce,“ tvrdí.

Omezený mandát. Na připomínku nového náměstka ministra spravedlnosti Jiřího Vyvadila, že někteří státní zástupci jsou velmi slabí, a obžalovaní kvůli tomu odcházejí od soudu se zprošťujícím rozsudkem (Vyvadil býval advokátem, soudcem, poslancem, senátorem a šéfem národních socialistů, žalobcem ještě ne), Renata Vesecká odpovídá, že otázka zproštěných obžalob je problematická. „Státní žalobci mají povinnost žalovat, i když mají pochybnosti. To znamená, že když existují dvě

skupiny důkazů stojících proti sobě, jenom soud může rozhodnout, která má větší váhu," konstatuje.

Pokud však jde o slabou práci některých státních zástupců, souhlasí s názorem, že jsou žalobci, kteří by se hodili na jinou práci. Neexistují ale možnosti, jak je k té vhodnější práci dostat. Vedoucí státní zástupci nemají ani možnost diferencovat v odměňování mezi výkonnými pracovníky a těmi, kteří mají nevalné výsledky. Nejvyšší státní zástupkyně si ale nemyslí, že cestou ke zkvalitnění sboru by bylo jmenovat státní zástupce na dobu určitou, po jejímž uplynutí by museli prokázat oprávněnost svého jmenování na další období. Účelnější by byly větší pravomoci pro vedoucí státní zástupce. Vesecká soudí, že právě ti a také soudci zastávající nějakou funkci by měli mít šéfovský mandát opravdu pouze na omezenou dobu a potom by museli skládat účty. Byli by tím prý více motivováni k co nejlepšímu plnění svěřených úkolů.

Málo lidí. Shodně se svou předchůdkyní si Renata Vesecká myslí, že Nejvyšší státní zastupitelství by mělo mít vlastní rozpočet, jako ho měla ve své době generální prokuratura. Pomohlo by to údajně v řídicí práci, umožnilo větší pružnost v personálních otázkách, ve vybavenosti a podobně. S Marií Benešovou, ale i s Pavlem Němcem se Renata Vesecká shoduje také v názoru, že je třeba rozšířit řady státních zástupců. Především proto, že takzvaná velká novela trestního řádu rozšiřuje mnohé kompetence žalobců a ukládá jim nové povinnosti. Dnes je v Česku státních zástupců zhruba tisícovka a dle upravených tabulkových počtů by jich mělo být dvanáct set. Ministra spravedlnosti informoval, že ministerstvo financí už slíbilo dodat na zvýšení počtu státních zástupců prostředky a v průběhu příštího roku by se měl problém začít řešit.

Kam dřív skočit. Na argument, že Česko má dvakrát více žalobců než šestnáctimilionové Nizozemsko a v počtu žalobců na počet obyvatel patří též k evropské špičce, Renata Vesecká používá tradiční protiargument, že je třeba poměřovat rozsah agendy. Tedy že čeští státní zástupci vyřizují věci, kterými se jinde zabývají například vyšší právní úředníci. Jde prý ale také o počet případů. Říká, že na nižších státních zastupitelstvích je taková situace, že i vedoucí státní zástupci jsou zahlceni běžnou agendou žalobců. Dvě třetiny práce státního zástupce prý připadají na přípravné řízení, pouze jedna třetina se odehrává u soudu. A mají-li na okresní úrovni „pokrýt“ čtyři státní zástupci práci pro tři soudce, pak je jasné, že šéfovi mnoho času na řídicí práci nezbyvá.

Pokud jde o zajímavý fakt, že státní zástupci mají nižší platy než jejich blízcí kolegové soudci, Renata Vesecká konstatuje, že v celé Evropě není podobná úprava jako v Česku. Sama netuší, proč byla zvolena. Státní zástupci to prý do určité míry vnímají jako podcenění své práce.

Trefa. Bude-li kabinet spokojen s její koncepcí, měla by být Renata Vesecká do dvou měsíců definitivně jmenována do funkce. Zatím je pouze pověřena jejím vykonáváním. Vláda si vytvořila tuto pojistku, ačkoliv profesionální renomé nové nejvyšší státní zástupkyně je výtečné. Možná to bylo proto, že ji navrhl Pavel Němec, který naopak v odborných kruzích zrovna velkou autoritu nemá. Všichni významní právníci, které týdeník EURO oslovil, se ale shodli na tom, že Renatu Veseckou vybral dobře. Marie Benešová prý byla dobrá nejvyšší státní zástupkyně, ale Renata Vesecká by mohla být lepší.

Chudák Pilát. Ve volných chvílích tato přísná žalobkyně, která je svobodná, ráda chodí nebo jezdí do přírody. Loni si koupila nové, prý docela luxusní kolo. Když má špatnou náladu a dopadne na ni tíha života, pustí si doma třeba nějakou romantickou komedii. Neodbornou literaturu čte hlavně o dovolené, zejména historické romány. Docela ráda prý má ale i detektivky nebo thrillery. Že to v nich nad žalobcem zpravidla vyhraje advokát nebo nespravedlivě obviněný, bere jako realitu. „Je fakt, že od dob Piláta nejsou žalobci a prokurátoři v oblibě. Advokáti jsou zajímavější, líbivější, hodnější a úspěšnější. Určitě by se mi líbilo, kdyby to bylo naopak, ale co s tím mohu udělat,“ říká.

Další články:

- [Platformová práce](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemocem z povolání a důkazní nouzi](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)